

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37.304/2011/7.szám

A Kúria a dr. Kovács Gyöngyi ügyvéd által képviselt felperesnek Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság által 2011. február 24. napján meghozott 21.K.21.787/2010/11. számú jogerős ítélet ellen a felperes által 13. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Fejér Megyei Bíróság által hozott 21.K.21.787/2010/11. számú ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság Közép-dunántúli Regionális Felügyelősége 2010. április 27. napján kelt KDF-01779/0007/2010. számú határozatában arra kötelezte a felperest, hogy legkésőbb a szerződés megkötésekor a fogyasztót írásban tájékoztassa a szerződéstől való elállásra vonatkozó jogáról, és annak a személynek a nevééről, címéről és – ha az elállási nyilatkozatot ilyen módon is elfogadja – elektronikus levelezési címéről, akivel szemben e jogát gyakorolhatja. Felhívta a felperest, hogy a megtett intézkedésekről határidőn belül tájékoztassa. Egyidejűleg a felperest 100.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta. Az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóság a felperes terhére rótta azt, hogy az erre vonatkozó jogszabályi kötelezettsége ellenére a 2010. február 18-án megkötött hevederzár beépítésével kapcsolatos szerződés során megrendelőt nem tájékoztatta írásban a szerződéstől való elállás feltételeiről.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2010. június 25. napján kelt HAJ-02080-3/2010. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a közigazgatási határozatok törvényességét vitató keresetében állította, hogy a hatóságok nem tisztázták a tényállást és feltételezésekre alapítottnak vonták le azt a következtetést, hogy a jogszabály szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Hivatkozott arra, hogy a

megbízás felvételekor egy két oldalas nyomtatványt adott át a megrendelőnek, amely az elállási jogról szóló tájékoztatást is tartalmazta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a keresettel támadott határozat törvényes és megalapozott. A felperes a megállapodás megkötésekor a 213/2008.(VIII.29.) Korm.rendelet (továbbiakban: Korm.rend.) előírásai ellenére nem tájékoztatta írásban a bejelentőt az elállásra vonatkozó szabályokról. Az elsőfokú bíróság e ténymegállapítása során lényeges elemként értékelte, hogy a felperes csak a peres eljárásban hivatkozott arra, hogy 2010. február 18-át megelőzően is járt a panaszosnál és ezért tudta a panaszos nevével és címével ellátott, előre megszerkesztett okirati formában lévő elállásra vonatkozó tájékoztatót a panaszossal aláíratni. Ezt a felperesi előadást lényegében valótannak minősítette, és nem találta életszerűnek azt, hogy előzetes egyeztetés nélkül úgy kereste fel a megrendelőt, hogy az elállásról szóló tájékoztató már előre kitöltött volt, és az a megrendelő nevét és címét tartalmazta, ugyanakkor az érdemi megállapodást már nem ilyen módon készítette elő, azon még a megrendelő neve sem szerepelt. A felperes által állított előzetes egyeztetés cáfolataként értékelte az egy időben kitöltött két okirat eltérő formáját is. A bíróság úgy ítélte meg, hogy ha a Korm.rend. előírásait a felperes ismerte volna – és erről a panaszost szabályszerűen tájékoztatja -, akkor a teljes szerződési tartalomhoz hozzátartozó elállási tájékoztatót is megküldte volna az erre irányuló felhívás alapján a hatóságnak, és erre vonatkozóan a hatóságnak nem kellett volna külön kérést a felpereshez intéznie. A bíróság álláspontja szerint a felperes részéről a rendelet előírásai ismeretének hiányát támasztja alá az is - ha a tevékenység szolgáltatásnak minősül -, hogy a felperes az első teljesítést az elállási határidőn belül ajánlotta fel. Rámutatott arra is, ha az adott tevékenység termékértékesítésnek tekinthető, akkor a panaszos a szolgáltatás nyújtását megelőzően bármikor gyakorolhatta az elállás jogát, mert a határidő el sem kezdődött a hevederzár beszerelése előtt, így felperes kifogása ez okból irreleváns. A bíróság a peres eljárás során kihallgatott tanú vallomását nem vette figyelembe tekintettel arra, hogy a bíróság álláspontja szerint a tanú azonban azt nem tudta megerősíteni, hogy a február 22-ei találkozó egy előre egyeztetett időpont volt, ahogy arra a felperes hivatkozott. Ellentmondásként értékelte azt, hogy a felperes állítása szerint 2010. február 18-a előtt egy-két hónappal is járt a panaszosnál a felmérés elvégzése érdekében, ugyanakkor február 18-án rögzítette az ajtó méreteit, holott az szabvány méretű volt. Álláspontja szerint az alperes megállapításait támasztja alá a felperes által becsatolt megállapodás szövege is, mely azt tartalmazza, hogy „lemondás esetén a megrendelőt terheli az anyagi felelősség”. A bíróság rámutatott arra, hogy ha a felperes ismerte volna a Korm.rend. vonatkozó szabályait és a tájékoztatót a szerződés megkötésével egyidejűleg átadta volna a megrendelőnek, akkor az előre gyártott szabványszövegből ki kellett volna húznia a jogszabállyal ellentétes fenti tájékoztatóként. Rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes fogyasztóvédelmi bírság összegét nem kifogásolta, ezért a mérték jogszerűségét nem vizsgálta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelem szerint döntés meghozatalát kérte, ezzel az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését. Állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mert a bíróság a bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályokat nem tartotta be, így a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206.§ (1) bekezdésével ellentétesen járt el. Sérelmezte, hogy a bizonyítási eljárás során panaszos meghallgatását a bíróság mellőzte, ugyanakkor a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, iratellenesen állapította meg a tényállást, és a megállapított tényekből is okszerűtlenül vont le következtetéseket. Sérelmezte, hogy a bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy panaszos és a felperes egybehangzóan állította,

hogyan a szerződés megkötésekor két okirat került aláírásra, az egyik a megrendelőlap, a másik pedig egy „sűrűn teleírt papírlap”, mely - állítása szerint – maga a tájékoztató volt. Hivatkozott arra is, hogy ezen okirat eredeti példányát bemutatta. Kifogásolta, hogy az ellenérdekű felek egybehangzó nyilatkozata ellenére a bíróság mégis azt állapította meg, hogy a felperes nem tájékoztatta a panaszost a Korm.rend-ben hivatkozott elállási jog gyakorlásának megfelelő módjáról. Sérelmezte, hogy a bíróság az életszerűségre alapítva vizsgált tényeket és abból a feltételezésből vont le következtetéseket, hogy a felperes nem volt tisztában a Korm.rend. előírásaival. Kifogásolta, hogy az ellenérdekű felek egybehangzó nyilatkozata értékelésének mellőzését nem indokolta a bíróság, a panaszos tanúkénti kihallgatásától eltekintett, így olyan lényeges tény tisztázása tekintetében mellőzte a bizonyítást, hogy járt-e már a felperes korábban is a panaszosnál. Véleménye szerint ennek azért lett volna jelentősége, mert akkor nem tűnne életszerűtlennek a névre szólóan kitöltött tájékoztató. Álláspontja szerint ellentmondásos az ítélet indokolása abban a körben, hogy a felperes ismerte vagy sem a Korm.rend. előírásait. Rámutatott arra, hogy a hatóság felhívásának megfelelően küldte meg a szerződéses okiratot, tőle, mint laikustól nem volt elvárható, hogy a felhívásra a szerződést és a vásárlói tájékoztatót is megküldje. Úgy értékelte, hogy ez egy jogelméleti kérdés. Hiányolta annak figyelembe vételét, hogy soron kívül és eredetiben bemutatta és a hatóság részére fénymásolatban is átadta a Korm.rend. szerinti tájékoztató panaszos által aláírt példányát. Utalt arra, hogy panaszos csak 2010. február 18-án írhatta alá az okiratot. Álláspontja szerint semmilyen a per eldöntése szempontjából releváns következtetés nem vonható le abból, hogy az elállásról szóló vásárlói tájékoztatót nyomtatott formában adta át aláírásra a panaszosnak, ugyanakkor a megrendelést egy formanyomtatványt kitöltve vette fel.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. A felülvizsgálati kérelemben kifejtettek kapcsán rámutatott arra, hogy a felperes gazdasági társaság, mely köteles tisztában lenni azzal, hogy a tevékenységével kapcsolatosan milyen jogszabályi előírások vannak, így nem tekinthető laikusnak. A felperes ezért alappal arra sem hivatkozhat arra, hogy nem tudott arról, hogy a tájékoztatás a szerződés részének tekintendő és azt a hatóság részére meg kell küldenie. Lényegesnek tekintette, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során soha, csak a per során hivatkozott először arra, hogy 2010. február 18-ai időpontot megelőzően már felkereste a panaszost. Álláspontja szerint helyes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy és a felperes között létrejött megállapodás tartalma sem felel meg a Korm.rend-ben foglaltaknak, mivel a megállapodás helytelenül tartalmazza, hogy lemondás esetén a megrendelőt anyagi felelősség terheli, a foglaló vissza nem jár. Egyetértett azzal az ítéleti megállapítással is, hogy amennyiben a felperes tisztában lett volna a Korm.rend. előírásaival, nem a lemondása lehetőségének idején belül ajánlja fel a teljesítést.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem kereti között vizsgálva azt állapította meg, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás hiányosságaira hivatkozott, állította, hogy a bizonyítékokat a bíróság tévesen értékelte, és a helytelenül megállapított tényekből levont téves következtetések miatt a jogerős ítélet jogszabálysértő. A felperes ezzel lényegében felülvizsgálati kérelmében a bizonyítékok mérlegelésének törvényességét vitatta.

A Kúria, mint a Legfelsőbb Bíróság jogutóda a felülvizsgálati ügyekben követett töretlen jogelőd gyakorlatot fenntartva, kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében a bizonyítékok

mérlegelésébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetősége a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak kivételes esetben kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz.

A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényeket tisztázta, a 2010. február 18-i megrendelés kapcsán rendelkezésre álló felperesi és panaszosi nyilatkozatokat egyenként és összességében értékelte. Az egyéb bizonyítékoknak – így az okiratok tartalmának -, valamint a felperes hatósági eljárásban tanúsított magatartásnak az értékelését is elvégezte, és számot adott arról, hogy az egyes bizonyítékokat hogyan és milyen szempontok alapján értékelte, más bizonyítékokkal miként vette össze.

Kiemeli a Kúria, hogy a felperesnek - mint a tipikusan üzleten kívül folytatott szolgáltatói tevékenységet végző gazdasági társaságnak - ismernie kell a Korm.rend. 3.§ rendelkezéseit, így azt is, hogy legkésőbb a szerződés megkötésekor írásban kell tájékoztatnia a fogyasztót arról, hogy az elállás jogát kivel szemben és milyen módon, milyen határidőn belül gyakorolhatja. A felperesnek tudnia kell azt is - és e körben laikus voltára sem hivatkozhat, mert nem az -, hogy ha nem tesz eleget tájékoztatási kötelezettségének, akkor a szerződés a fenti jogszabály szerint semmis. Ez okból indokoltan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek a hatóság felhívására a megrendelést rögzítő formanyomtatvány mellett – mint a megállapodás szerves részét - meg kellett volna küldenie a tájékoztatásról szóló és megrendelő által aláírt okiratot, ennek elmaradása a felperes terhére értékelendő.

Az elsőfokú bíróság kellő indokkal tette vitássá azt a felperesi állítást, hogy a megrendelés felvétele előtt már járt a panaszosnál, és ez okból a tények értékelésénél az volt a kiindulási alap, hogy a felperes 2010. február 18-án találkozott először a megrendelővel.

Az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte az e körben tett felperesi állítás cáfolataként azt a tényt, hogy egy szabvány ajtóra vonatkozóan általában nincs szükség kétszer a méretek levételére, így a 2010. február 18-i megrendelőn szereplő felmérési rajz, továbbá az, hogy a korábbi egyeztetés tényére a felperes csak a peres eljárásban utalt azt igazolja, hogy a felperes 2010. február 18-át megelőzően nem kereste fel a panaszost. Ezen megállapítás megalapozottá teszi azt a következtetést is, hogy a felperes 2010. február 18-án nem írást al alá panaszossal egy előre kitöltött (panaszos nevét, lakcímét tartalmazó) okiratot. Ezen okfejtésből és bizonyítékok értékeléséből pedig logikusan következik az, hogy a felperes nem tájékoztatta a megrendelőt az elállási jog gyakorlásának törvényes módjáról és lehetőségéről.

A felperes megalapozatlanul állítja, hogy a panaszos elismerte volna, hogy az elállási jogról szóló tájékoztatót írt alá, és a bíróság így egybehangzó nyilatkozatot hagyott volna figyelmen kívül. A panaszos hatósági eljárásban tett nyilatkozata szerint csak a megrendeléssel kapcsolatos okiratokat írt alá, az elállási jog gyakorlására vonatkozóan az volt a panaszos álláspontja, hogy a felperes nem tájékoztatta. A panaszos valamennyi nyilatkozata és felpereshez intézett levelei következetesen tartalmazták azt az álláspontot, hogy ő el akart állni a szerződéstől, és ezt a jogát megfelelően gyakorolta, azonban azt a felperes nem vette tudomásul.

Az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékkal alátámasztott módon állapította meg, hogy a felperes megrendelője és a felperes által hivatkozott elállási jog gyakorlására vonatkozó tájékoztató ellentétes tartalmú volt, így ez alapján indokoltan és a logika szabályainak megfelelően vonta le azt a megállapítást, hogy a felperes az elállásról nem megfelelően tájékoztatta a panaszost, illetőleg a két eltérő tartalmú tájékoztatás kizárja egymást.

Az is okszerű következtetés, hogy ha a felperes az elállási határidőn belül eső napra ajánlja fel az első teljesítést, akkor a felperes nincs tisztában az elállás szabályaival, így arról a panaszost sem tájékoztathatja megfelelően.

A fentiekre figyelemmel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, mert a felperes megalapozatlanul állította, hogy az elsőfokú bíróság nem tartotta be a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglalt, a bizonyítás szabályaira vonatkozó rendelkezéseket, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a jogtanácsosi képvisellel felmerült költségeit, és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni az 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illetéket.

Budapest, 2012. január 25.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró